

---

## Motion till distriktsstämma för distrikt Örebro-Värmland 12 mars 2025

### Angående investeringar i mottagning, våg och tak vid Kumla Silon

#### Bakgrund

Lantmännen har en viktig roll i att säkerställa en effektiv och rättvis hantering av spannmål vid sina anläggningar. Vid Kumla Silon utför personalen ett mycket gott arbete med den befintliga utrustningen, trots att den är gammal och omodern. Detta skapar osäkerhet vid vägning och provtagning av spannmål, vilket kan leda till felaktiga avdrag och orättvisa avräkningar för lantbrukarna.

För att garantera en mer rättvis och effektiv hantering av spannmål krävs investeringar i en ny våg samt ett tak och skydd mot kondens, regn och snö över Rakoraf vid Kumla Silon.

#### Rättelse av tidigare motion

Jag har läst svaret från Elisabeth Ringdahl den 16 december 2024 och beklagar att min tidigare motion var felaktigt formulerad. Den gällde inte samtliga vågar och provtagningar vid alla Lantmännens mottagningar, utan enbart bristerna vid Kumla Silon. Jag har ingen insikt i hur det sköts vid andra mottagningar och har endast erfarenhet av Kumla Silon. Denna motion handlar därför enbart om behoven vid denna specifika anläggning.

#### Problem och förslag till åtgärder

1. **Ny upphöjd våg**

En upphöjd våg skulle eliminera risken för felvägning, som kan uppstå om hjulen placeras utanför vågen. Vissa lantbrukare skryter med:

*Citat: "Idag lurade jag Lantmännen med att ställa framhjulet utanför vågen vid tomvägning." Slut citat.*

Detta kan resultera i betydande ekonomiska förluster för Lantmännen och leda till felaktiga avräkningar för lantbrukarna. Ett lass med raps som vägs fel kan Lantmännen förlora många tusen kronor på, som skulle kunna finansiera en ny våg. En investering i en ny våg skulle på lång sikt ge ekonomiska vinster och säkerställa en rättvis hantering.

2. **Tak över Rakoraf**

Enligt manualen för Rakoraf bör den inte användas vid en luftfuktighet över 80 % och en temperatur under +5 °C. Detta gör provtagningen otillförlitlig under vissa väderförhållanden, särskilt under höst, vinter och vår. Ett tak över Rakoraf skulle minska problemen med kondens och säkerställa bättre provtagning.

3. **Undersökning av kondensproblematik i slangar**

Enligt manualen ska slangarna på Rakoraf ligga vågrätt för att rensning och funktion ska vara optimal. Vid Kumla Silon ligger slangarna dock lodrätt, med böjningar som bildar ett stort U, vilket leder till att kondensvatten samlas i böjarna. Se YouTube-filmer om Kumla Silons Rakoraf.

En lösning kan vara att isolera slangarna och använda värmetråd vid kallt och fuktigt väder för att förhindra kondensbildning. Detta skulle förbättra analysresultaten och därmed betalningen till lantbrukarna. Det finns flera lösningar, exempelvis skumbollar för att rensa slangarna. Om viljan finns, går förbättringar att genomföra. Jag är medhjälpig med tips vid besök vid Kumla Silon för att förklara på plats.

#### Prioriteringar och ekonomiska aspekter

Lantmännen har gjort betydande investeringar i annan teknik, såsom BoMill-sorteringsutrustning, för sammanlagt cirka 4,8 miljoner kronor. BoMill hade en omsättning på cirka 9,3 miljoner kronor och ett negativt resultat efter skatt på cirka 17,6 miljoner kronor för 2023. Det är viktigt att notera att dessa siffror indikerar en förlust för året. Vad förlusterna varit tidigare vill man knappt veta. Lantmännens uppgift är inte att vara maskintillverkare eller att hjälpa ett riskbolag som mycket väl kan gå i konkurs. Lantmännen ska köpa utrustning som är färdigutprovad med garanti och reservdelar. Var finns service när företaget har gått i konkurs?

Med tanke på att utdelningen till medlemmarna under 2023 var 1,2 miljarder kronor, borde det finnas ekonomiskt utrymme för investeringar som direkt gynnar lantbrukarna vid Kumla Silon med säker våg och provtagning.

#### **Yrkanden**

Jag yrkar att Lantmännen:

1. Tar fram och presenterar konkreta kostnadsuppskattningar och offerter för installation av en ny upphöjd våg vid Kumla Silon.
2. Tar fram och presenterar konkreta kostnadsuppskattningar och offerter för installation av ett litet tak över Rakoraf för att förhindra kondens i slangarna. Kondens motverkar sugförmågan vid provtagning, vilket gör att prover endast tas från de övre lagren i lasset istället för från hela volymen. Ett tak skulle därmed säkerställa tillförlitliga analyser.

Jag ser fram emot ett konkret och tydligt svar på denna motion och förväntar mig att Lantmännen tar lantbrukarnas intressen på största allvar. Jag är tillgänglig för vidare diskussioner och kan vid behov visa bristerna på plats vid Kumla Silon.

#### **Ort och datum**

**Skeppsta Örebro 2025-02-23**

Bengt Jonsson , Medlemsnummer 22110949